

Hukommelsestest I

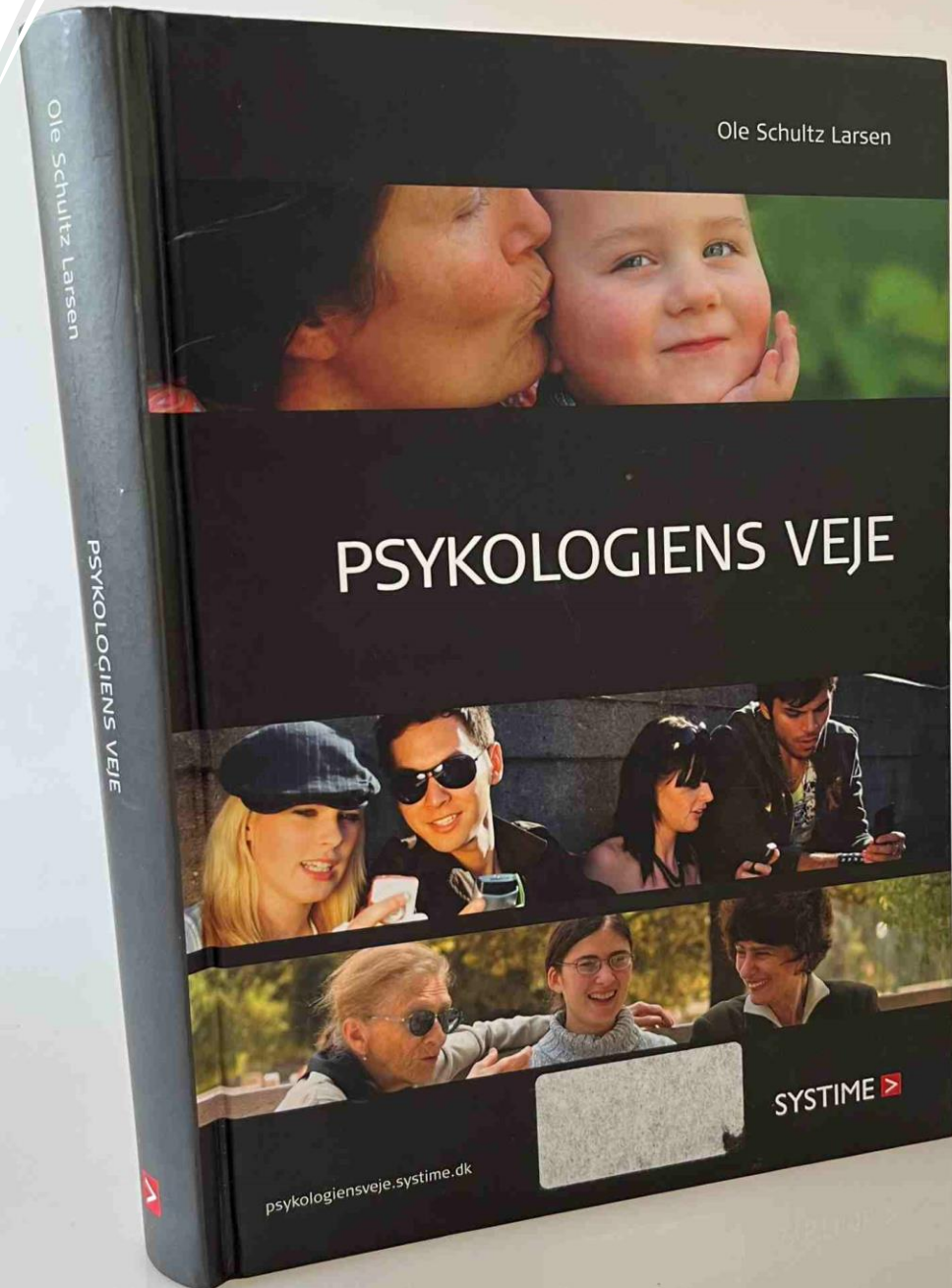
- Hvor mange ord kan I huske efter 10 min?

Nr.	Ord	Genganger?	Hvor mange huskede ordet?	
			2.g - 28	3.g - 15
1	Løve	Nej	1	0
2	Bog	Ja	7	8
3	Paraply	Nej	0	0
4	Nøgle	Ja	18	15
			(sidste ord)	
5	Regn	Ja	21	9
6	Ring	Nej	4	1
7	Vand	Ja	23	14
8	Bus	Nej	3	2
9	Kat	Ja	22	13
10	Måne	Nej	5	1
11	Tårn	Ja	28	15
12	Blomst	Ja	15	8
13	Vindue	Nej	8	1
14	Sol	Ja	27	14
			(første ord)	
15	Bold	Ja	20	9
16	Kage	Nej	3	1
17	Hus	Ja	26	11
18	Lampe	Ja	24	14
19	Guitar	Ja	17	8
20	Tog	Nej	6	2
21	Is	Nej	6	2
22	Hest	Ja	12	11
23	Æble	Ja	21	14
24	Hund	Ja	26	14
25	Regnbue	Nej	3	2
26	Stol	Ja	21	12
27	Computer	Nej	2	1
28	Sko	Nej	5	2
29	Skov	Ja	14	8
30	Fisk	Ja	8	7

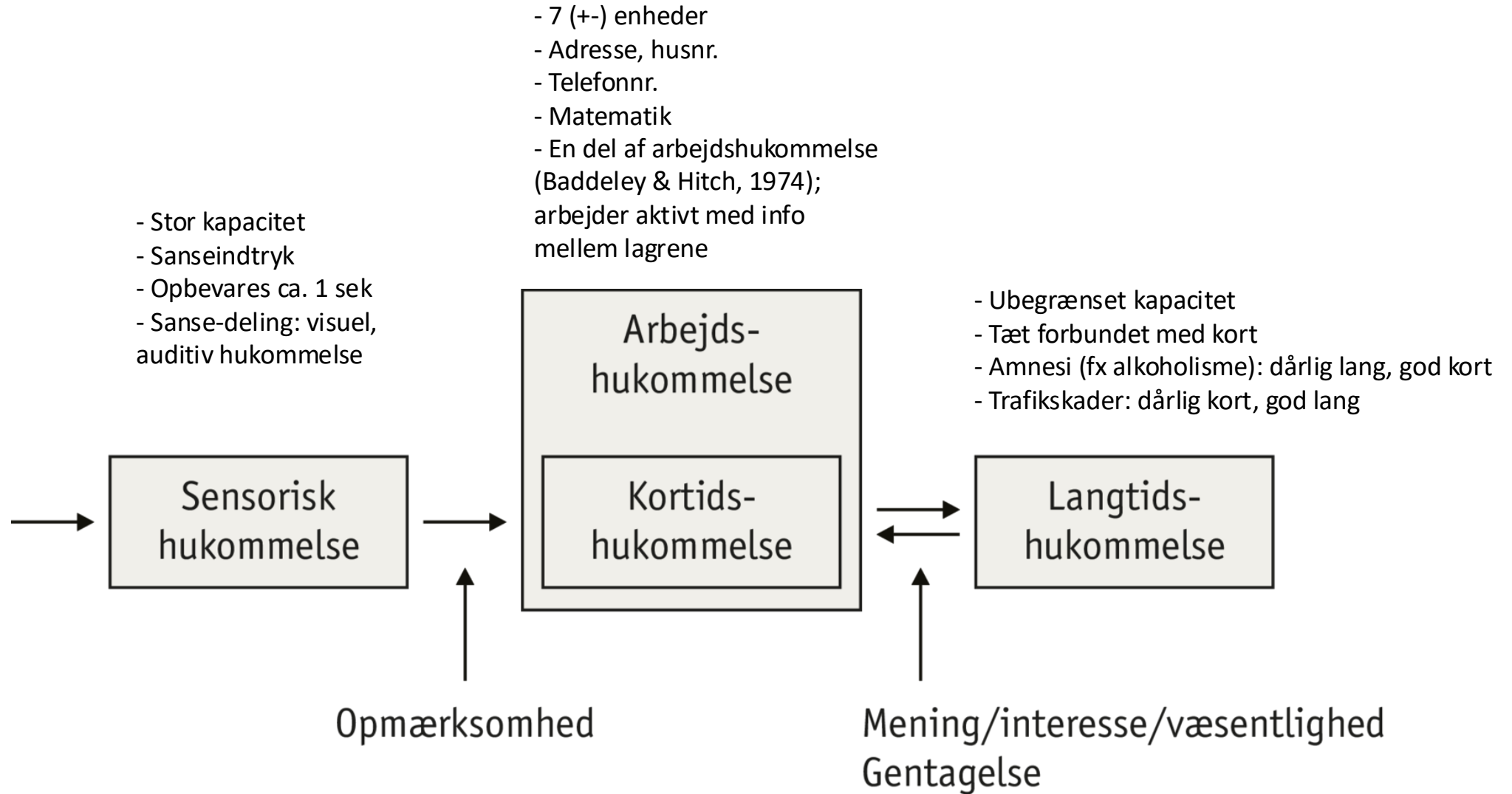
Læs i makkerpar

Opsamling fra sidste gang:

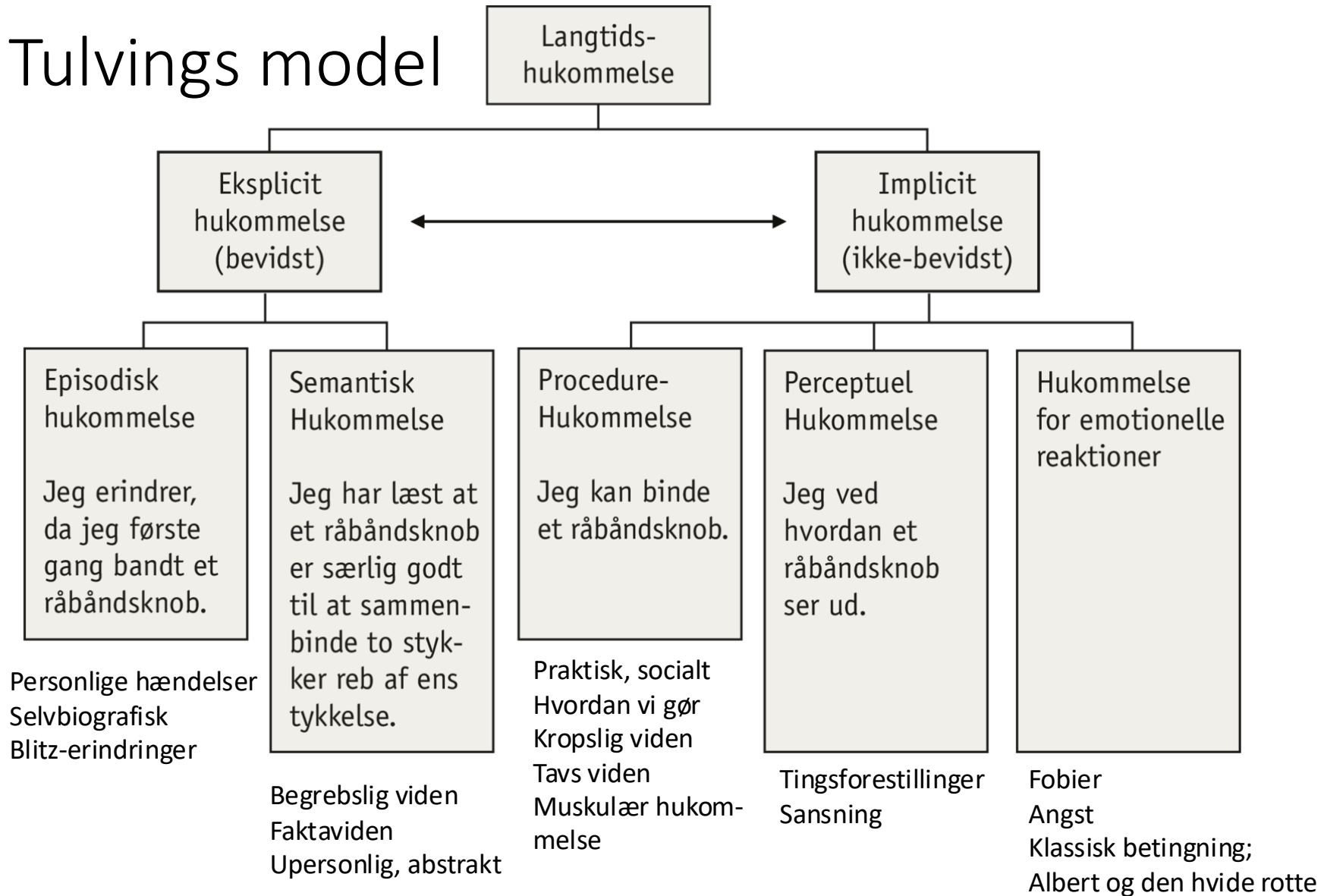
- Læs først s. 186-192.
- Hvad viste de tre hukommelsestests egentlig om vores hukommelse?
- Kan I sætte det i relation til det, I har hørt om Ebbinghaus' og Bartletts teorier?
- Hvad var det de to psykologer fandt ud af om, hvordan vores hukommelse fungerer?
- Hvordan var det, de to psykologer undersøgte hukommelse? Hvad var deres metode?
- Forklar hvordan flerlagermodellen fungerer.



Atkinson og Shiffrins flerlagermodel



Endel Tulvings model



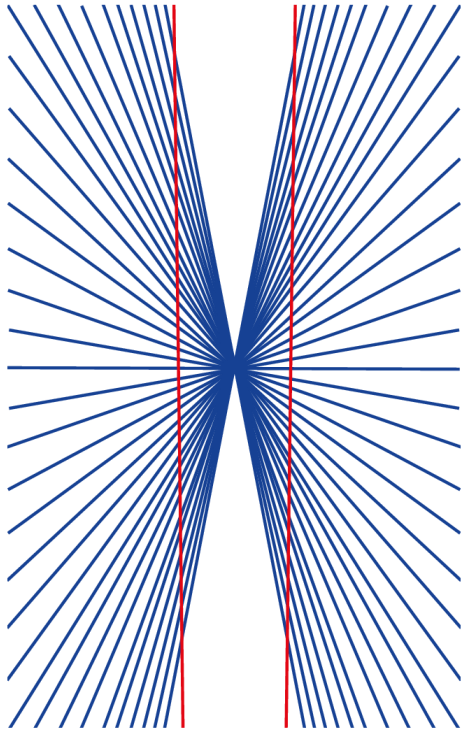
Opmærksomhed og
perception



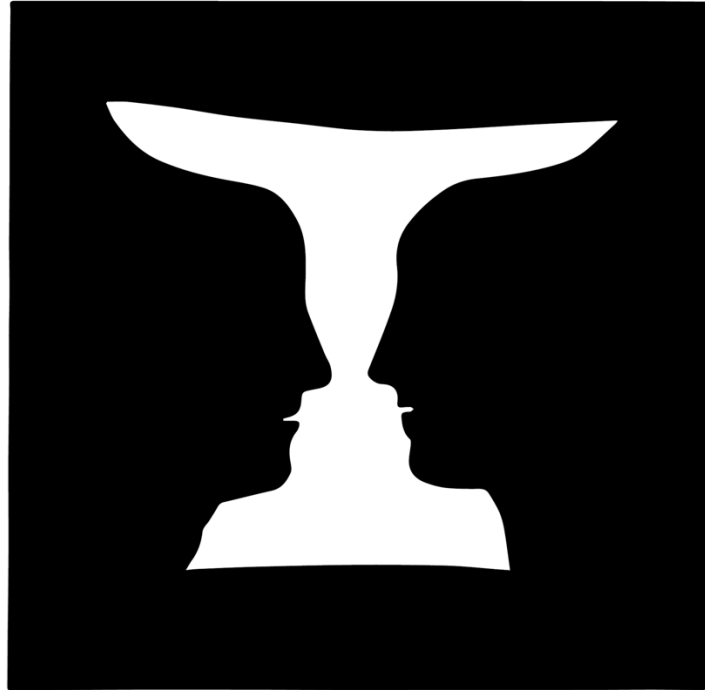
Perception =
vores
opfattelse eller
fortolkning af
det, vi sanser

12
A B C
14

Hvad ser du?



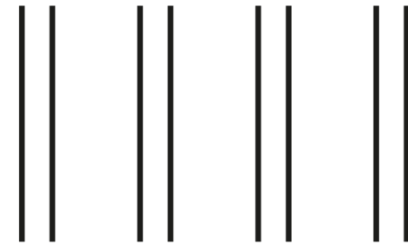
Helheden styrer opfattelsen af de enkelte dele: *helhedsloven*



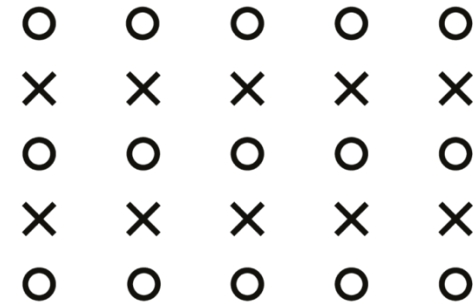
Hvis vi ser det ene, bliver det andet baggrund og omvendt. Vi er ikke i stand til at se begge billeder på samme tid, fordi vores perception straks organiserer det, vi ser, i figur og grund: *figur-grund-loven*

"helheden er mere end summen af delene"
Gestalt = meningsfulde helheder

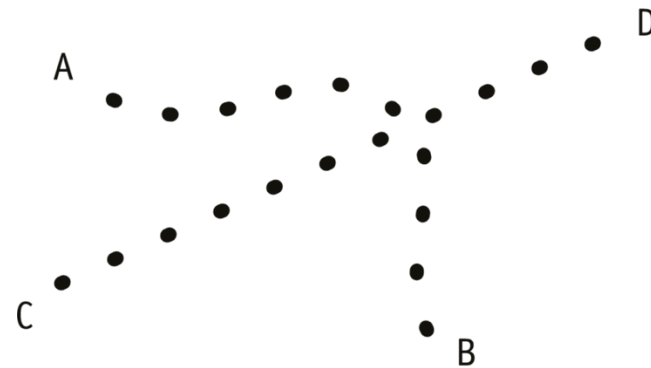
Ifølge gestaltpsykologien er vi mennesker som sagt født med en tilbøjelighed til at percipere omverdenen i de for os bedst mulige gestalter.



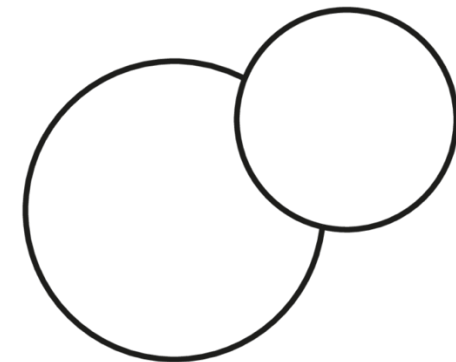
a) Nærhedsloven



b) Lighedsloven



c) Loven om sammenhæng



d) Lukkethedsloven

Opmærksomhedstest



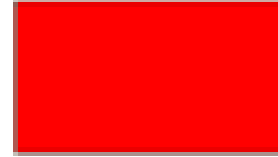
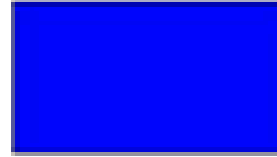
https://youtu.be/LRFMuGBP15U?si=iqj_12hzQv2ZpUBZ

Stroop-test

Row 1



Row 2



Row 3



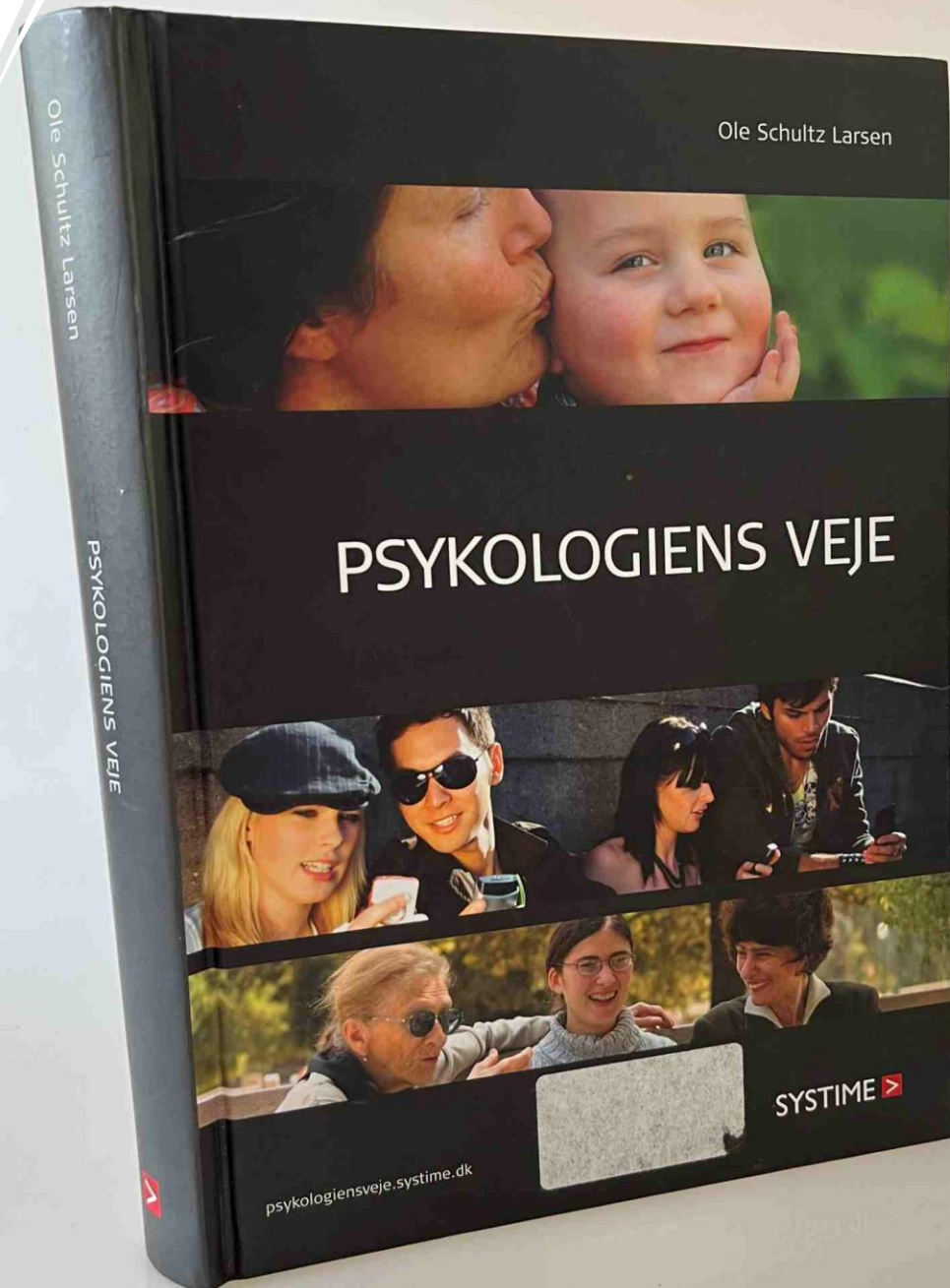
Stroop-test

grøn	lilla	brun	blå	rød
brun	grøn	blå	rød	blå
grøn	blå	lilla	grøn	rød
lilla	brun	rød	lilla	brun

Læs i makkerpar

Læs først s. 175-182.

1. Hvad viste mordgåde-filmen om vores opmærksomhed?
2. Hvad er forskellen på frivillig og ufrivillig opmærksomhed? Giv eksempler på, hvordan vores opmærksomhed kan styres ufrivilligt af indre og ydre faktorer.
3. Hvad er forskellen på automatiske og kontrollerede processer?
4. Hvad er cocktaileffekten? Giv eksempler herpå.
5. Hvad vil det sige, at vi har en opmærksomhed, der er selektiv?
6. Hvad bliver vi ufrivilligt opmærksomme på?
7. Hvornår retter vi bevidst og frivilligt vores opmærksomhed mod noget? Kan vi være opmærksomme på flere ting på en gang?
8. Hvornår benytter vi os typisk af top down-processer?
9. Hvornår benytter vi os typisk af bottom up-processer?
10. Giv eksempler på forskellige stereotype opfattelser af bestemte grupper (nationalitet, etnisk gruppe, køn, social gruppe, ungdomsgruppe, m.m.).
11. Diskutér, om I selv har stereotype opfattelser af andre?



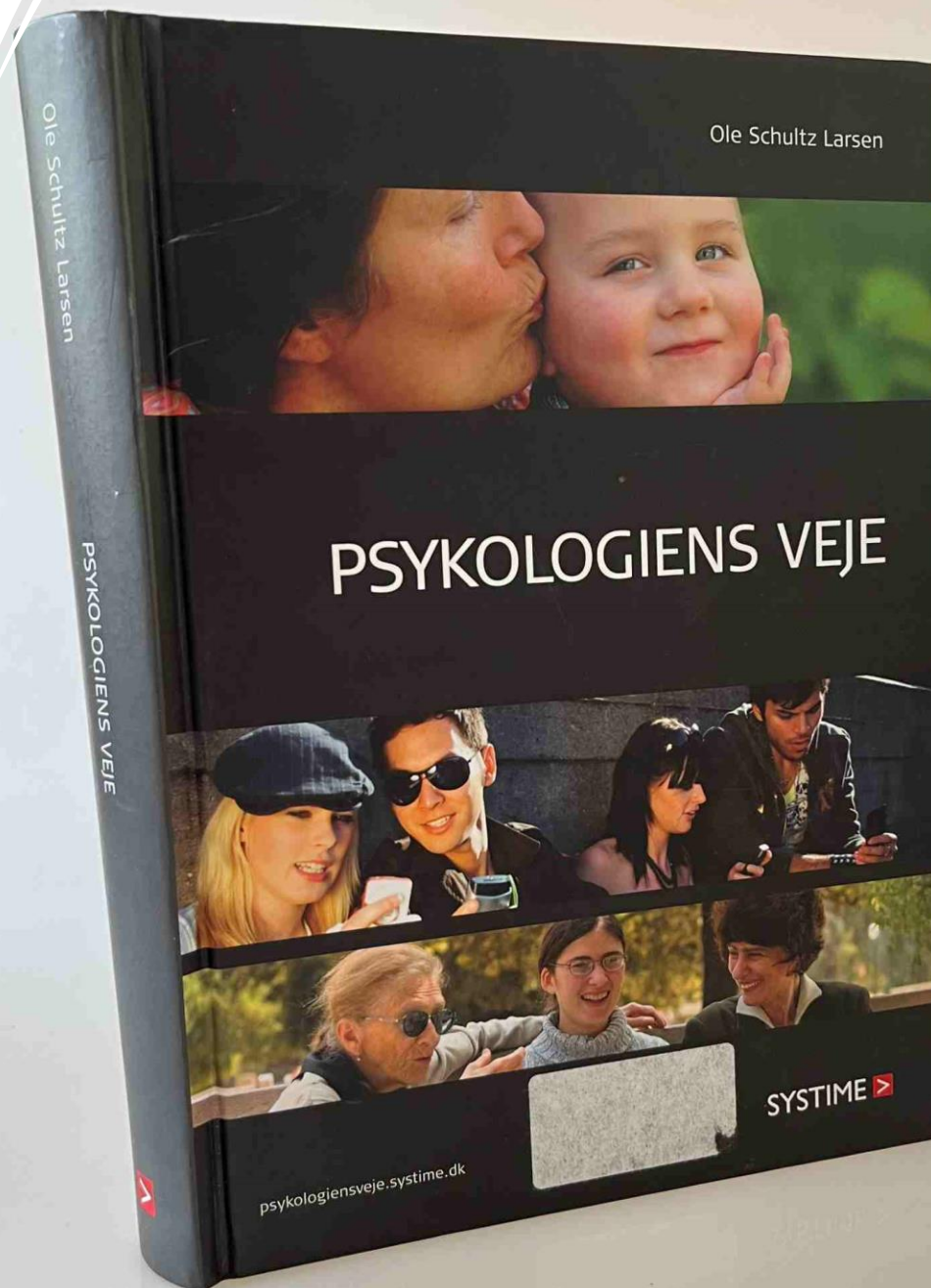
Opmærksomhed & perception

s. 175-182.

1. Hvad viste mordgåde-filmen om vores opmærksomhed?

At vi kan overse meget vigtige informationer, fordi vores opmærksomhed er **selektiv**.

Vi fokuserer på bestemte ting i situationen (f.eks. en person eller et våben), og så risikerer vi at ignorere eller forvrænge andre detaljer.



Opmærksomhed & perception

s. 175-182.

2. Hvad er forskellen på frivillig og ufrivillig opmærksomhed? Giv eksempler på, hvordan vores opmærksomhed kan styres ufrivilligt af indre og ydre faktorer.

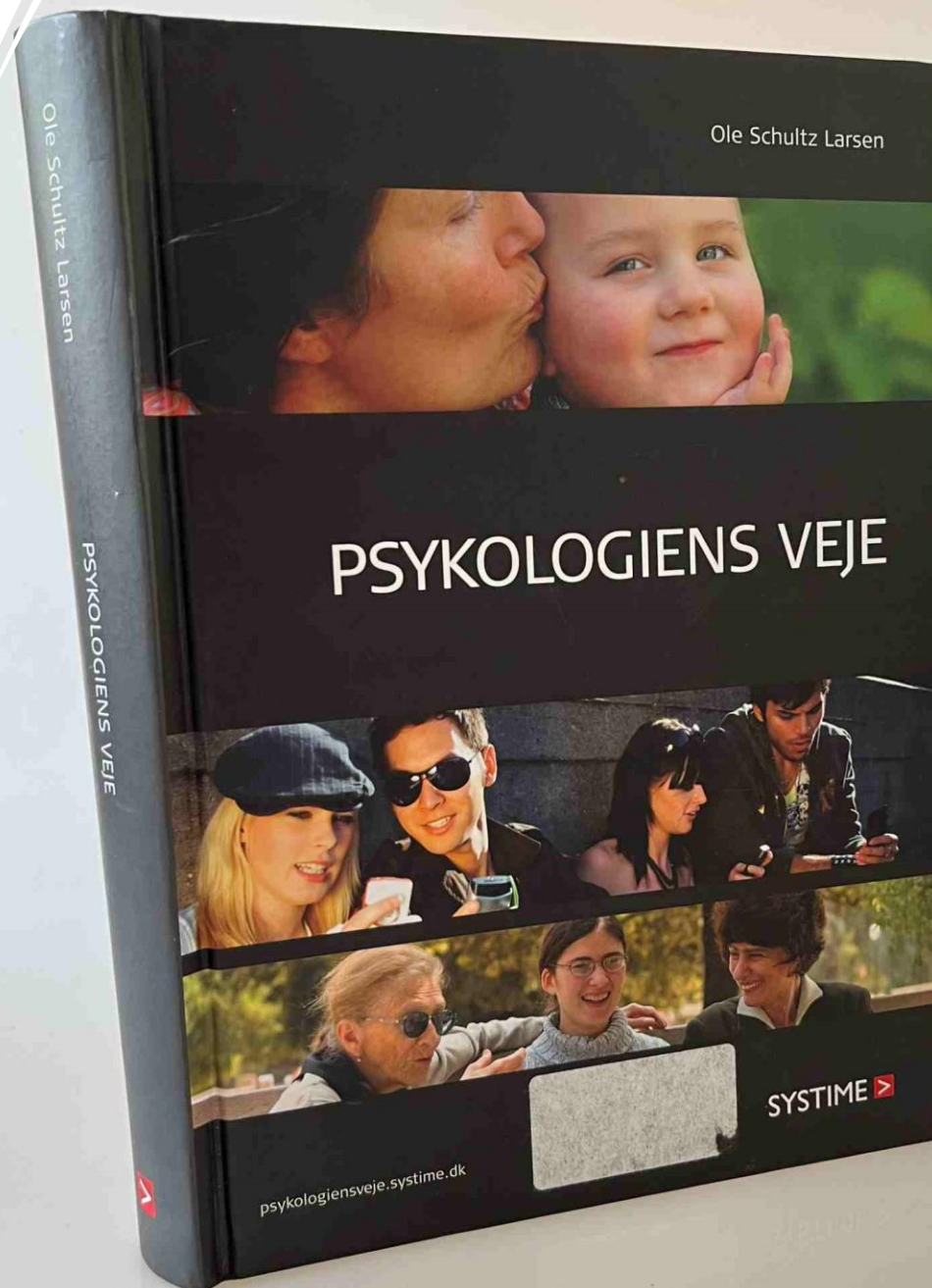
Frivillig opmærksomhed: Når vi bevidst vælger at koncentrere os om noget, fx at følge med i en undervisningstime, at læse en tekst eller at fokusere på at lære en ny færdighed.

Ufrivillig opmærksomhed: Når noget fanger vores opmærksomhed uden, at vi selv vælger det.

Eksempler:

Ydre faktorer: En høj lyd i et stille rum, et blinkende lys i mørke, en person der skiller sig ud i en gruppe.

Indre faktorer: Hvis man er sulten, lægger man mærke til mad; hvis man er forelsket, bemærker man let kærlige par; hvis man er trist, får man lettere øje på ting, der understøtter følelsen.



Opmærksomhed & perception

s. 175-182.

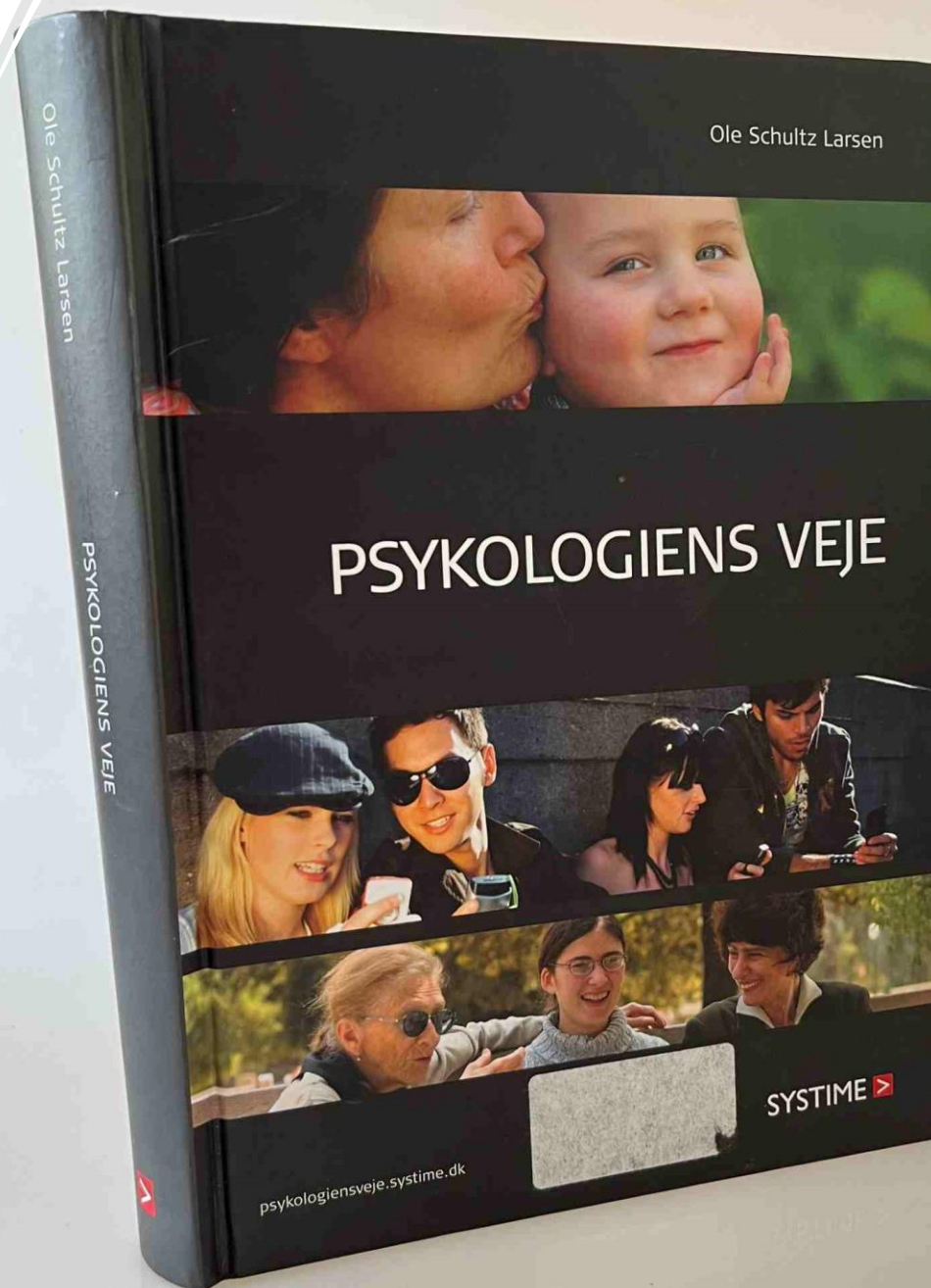
3. Hvad er forskellen på automatiske og kontrollerede processer?

Automatiske processer: Foregår næsten uden opmærksomhed, fordi vi har øvet dem mange gange.

Fx at cykle, køre bil eller binde snørebånd.

Kontrollerede processer: Kræver fuld koncentration og bevidst opmærksomhed, især når vi lærer noget nyt eller møder noget ukendt.

Fx at lære at spille et nyt instrument, forstå en svær tekst eller finde vej i en ny by.



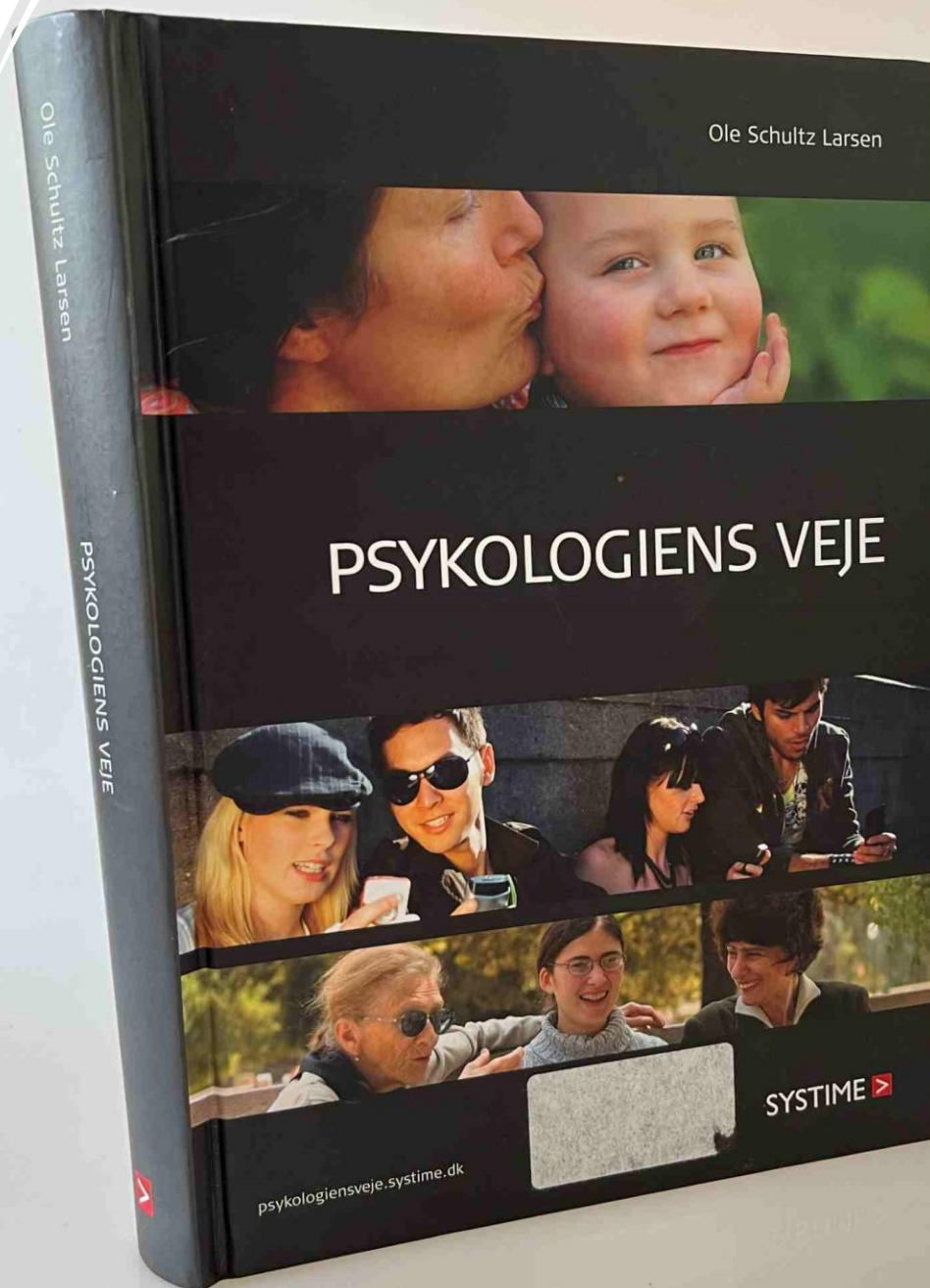
Opmærksomhed & perception

s. 175-182.

4. Hvad vil det sige, at vi har en opmærksomhed, der er selektiv?

Det betyder, at vi kun kan fokusere på **få ting** ad gangen, og at vi hele tiden vælger (ofte ubevidst), hvad vi vil være opmærksomme på, og hvad vi vil overse.

Vi gør noget til figur (forgrund), mens alt andet bliver baggrund (gestaltlovene).

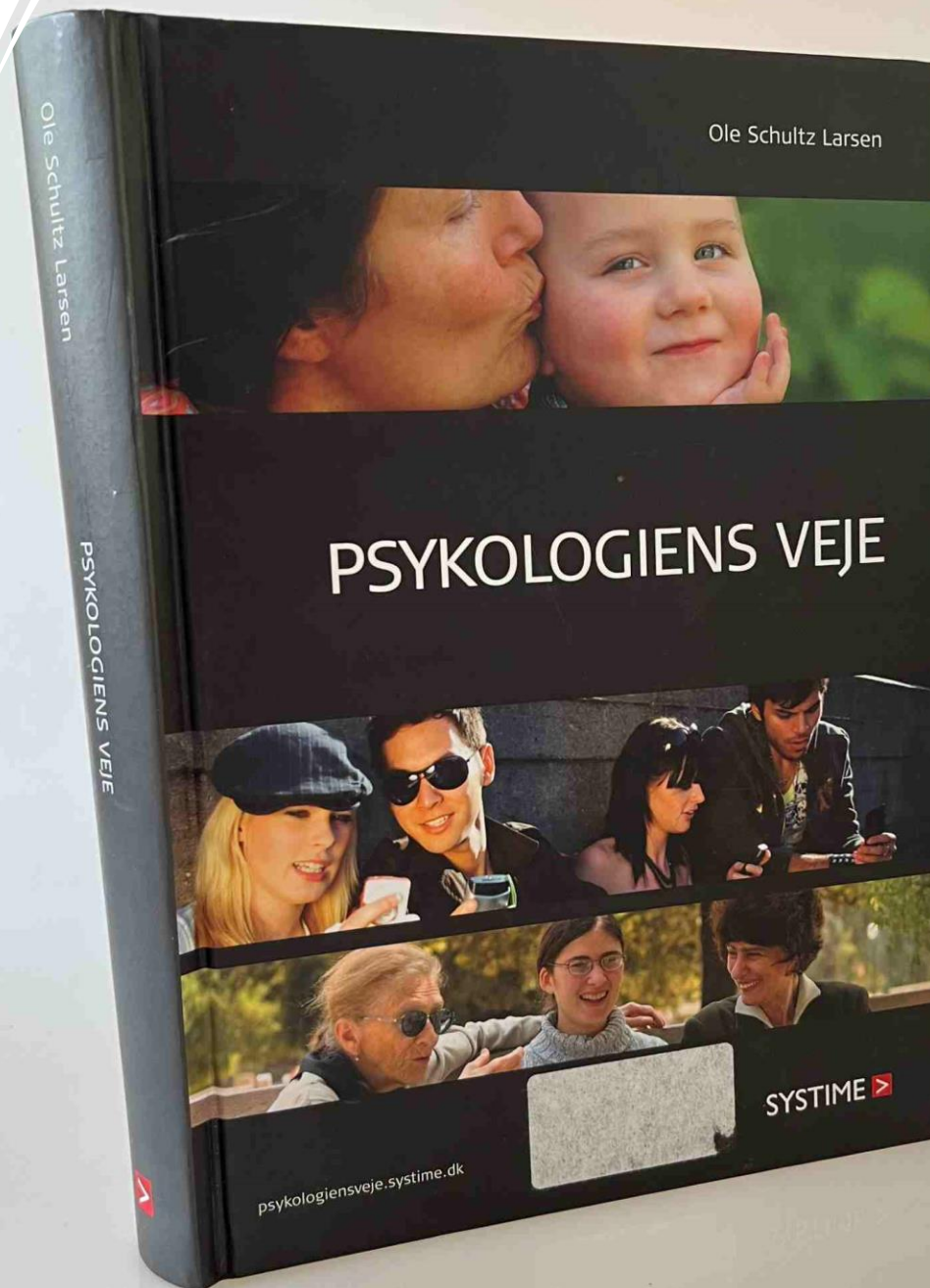


Opmærksomhed & perception

s. 175-182.

5. Hvad bliver vi ufrivilligt opmærksomme på?

- Pludselige ændringer (fx en dør der smækker).
- Ting, der skiller sig ud fra omgivelserne (fx en rød jakke i en sort-hvid forsamling).
- Ting, der er usædvanlige eller overraskende.
- Sanseindtryk, der har særlig personlig betydning (fx sit eget navn, et barn der græder, når man selv er forælder).



Opmærksomhed & perception

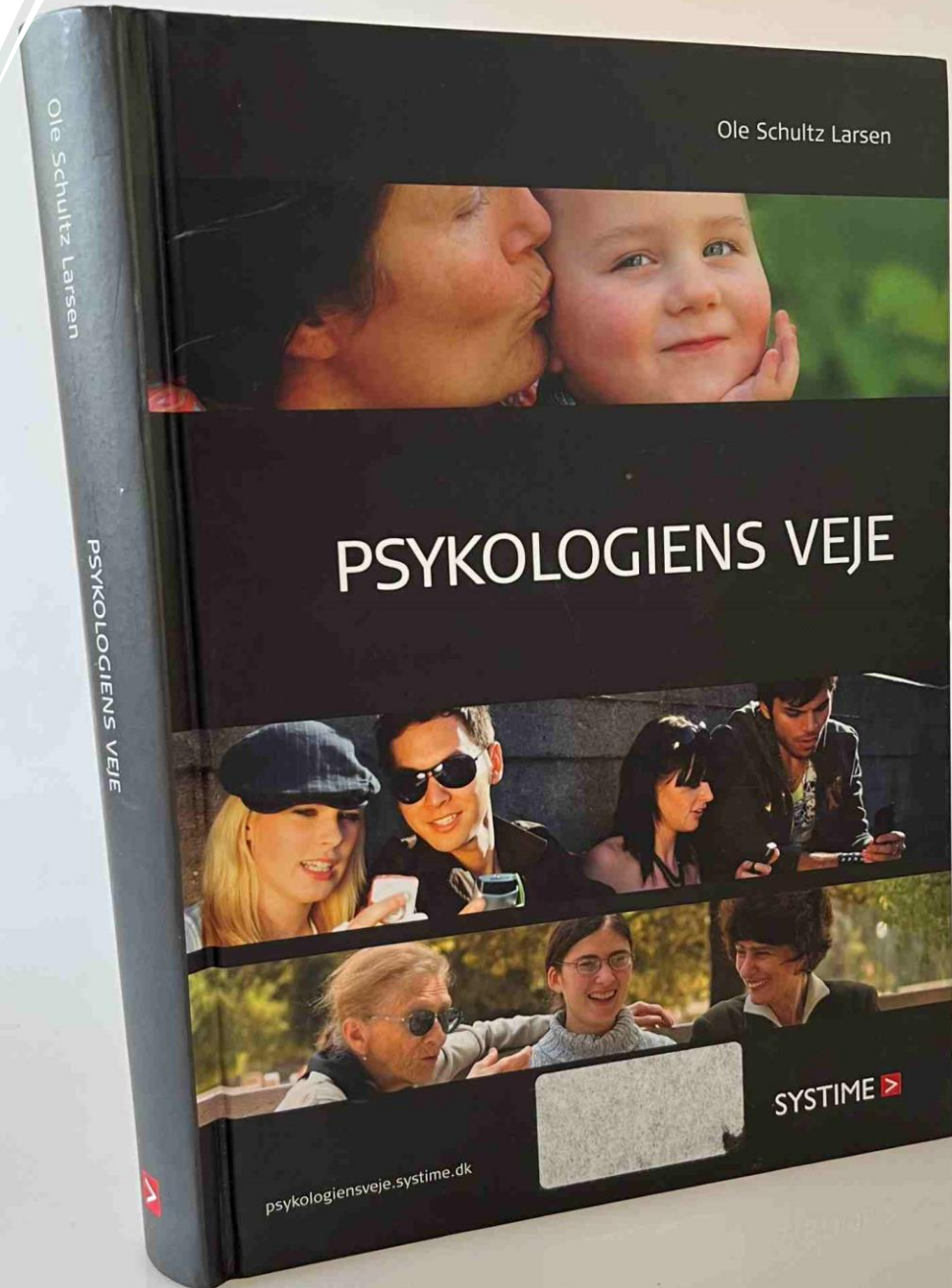
s. 175-182.

6. Hvornår retter vi bevidst og frivilligt vores opmærksomhed mod noget? Kan vi være opmærksomme på flere ting på en gang?

Vi retter frivillig opmærksomhed mod noget, når vi **har brug for** at lære, huske eller forstå noget nyt, eller når vi står over for en udfordring, der kræver **koncentration**.

Vi kan godt være opmærksomme på flere ting samtidig, men kun hvis nogle af dem er **automatiserede** (fx at gå og tale).

To ting, der begge kræver koncentration, kan vi ikke fokusere på samtidig – præstationen falder.

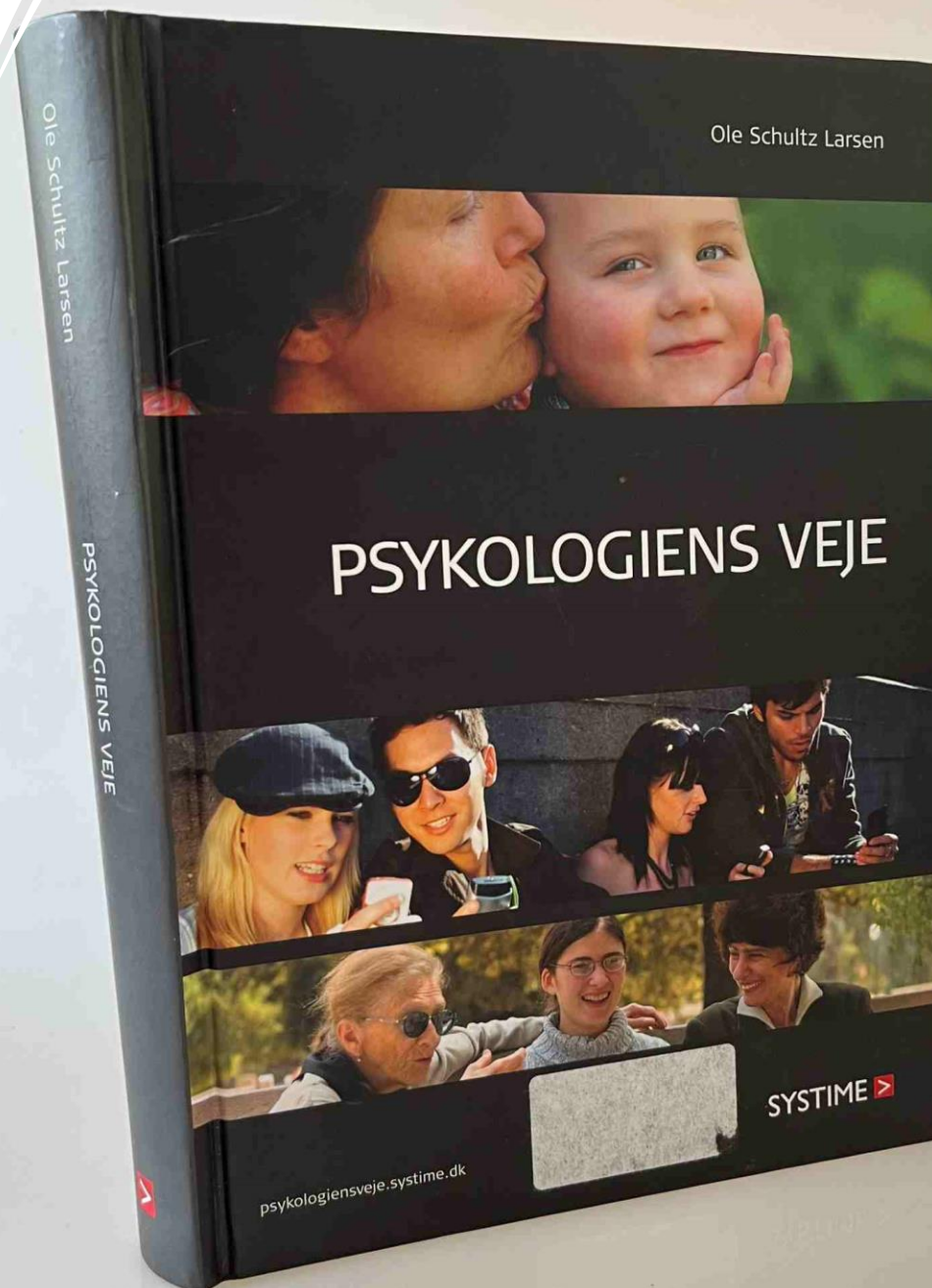


Opmærksomhed & perception

s. 175-182.

7. Hvornår benytter vi os typisk af top down-processer?

- Når vi bruger vores **erfaringer**, forventninger og viden til at forstå sanseindtryk.
- Når informationerne udefra er uklare eller mangelfulde (fx i tåge, når vi skimter en tekst, eller når vi hører en utydelig lyd).
- Når vi læser hurtigt og gætter betydningen ud fra sammenhængen.
- Når vi **tolker** situationer ud fra stereotype forestillinger.

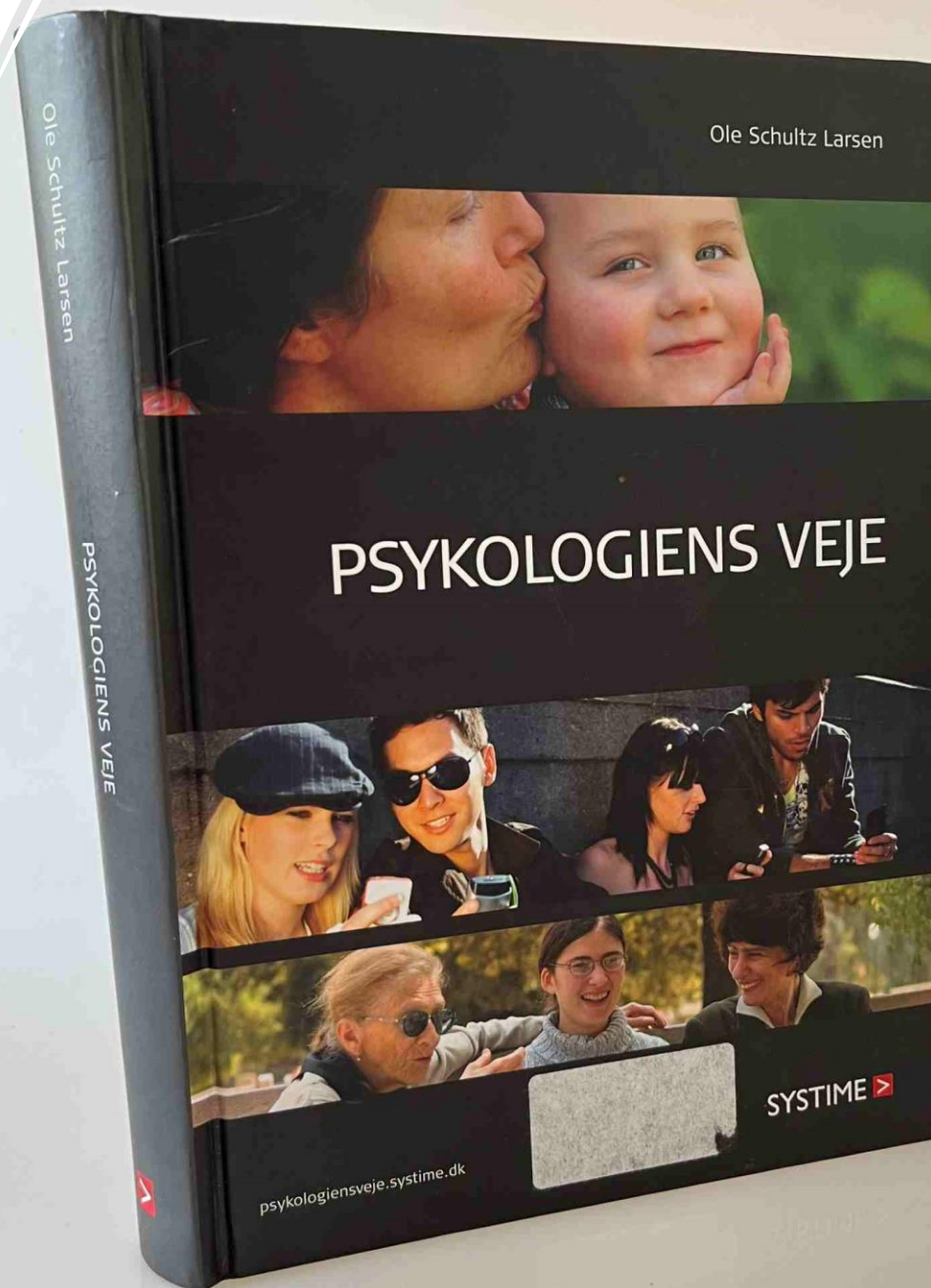


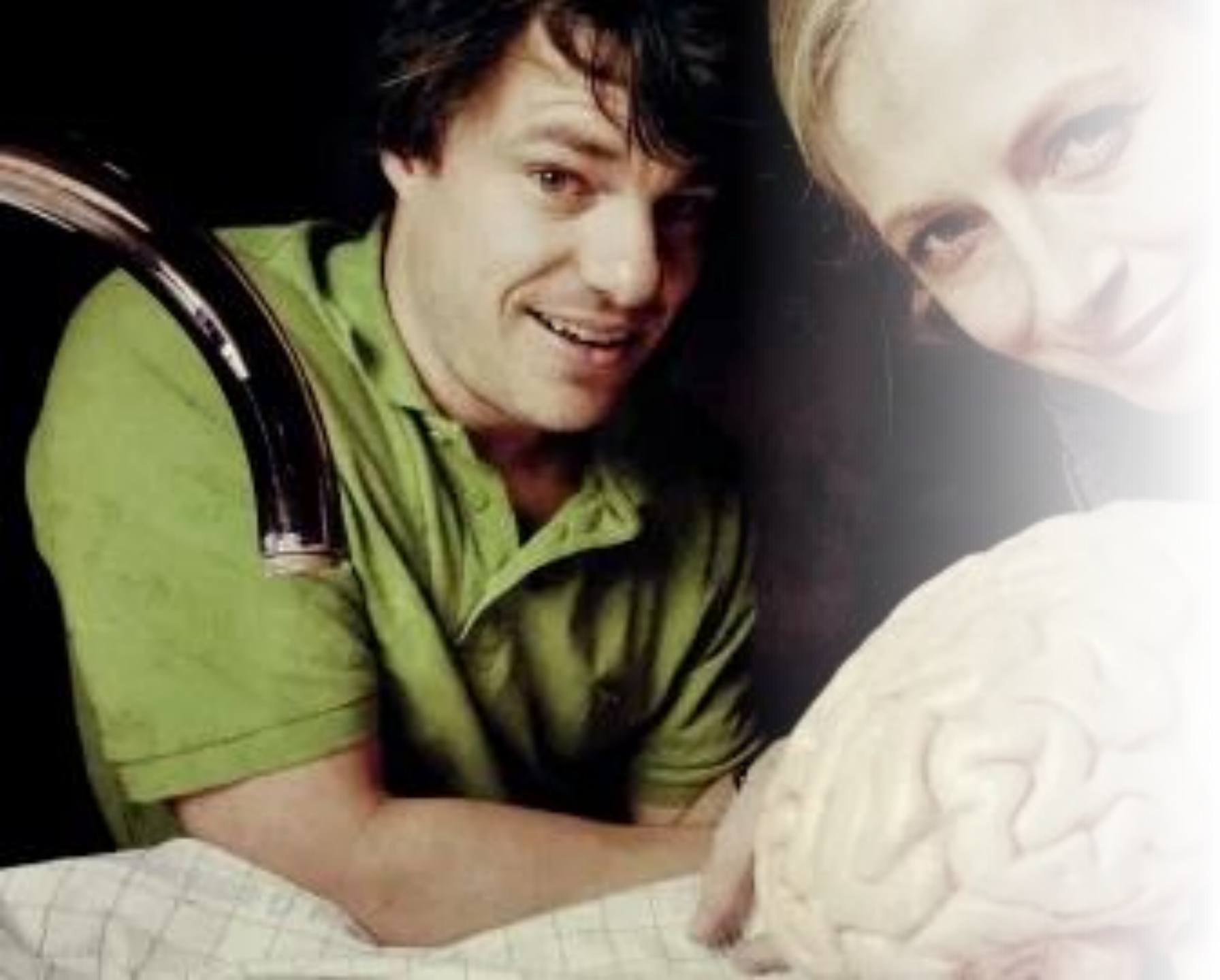
Opmærksomhed & perception

s. 175-182.

8. Hvornår benytter vi os typisk af bottom up-processer?

- Når vi står over for noget helt **nyt**, vi ikke kender.
- Når vi møder klare, entydige sanseindtryk, som vi ikke kan fortolke ud fra erfaring alene. Fx at smage en ny, eksotisk frugt, eller spille et helt nyt computerspil.
- Når vi er i situationer, hvor vi er nødt til at være meget opmærksomme på detaljerne (fx at læse en svær tekst, som vi ikke kender, eller at lære et nyt sprog).





Hjernevask *Kan du stole på din hukommelse?*

06.00-7.58

09.50-13.37

17.25-21.00

25.02-28.20

32.41-35.00 (i alt ca. 15 min.)

Læg mærke til, hvordan eksperimentet her bekræfter vores teorier.

https://www.dr.dk/drtv/se/hjernevask_-kan-du-stole-paa-din-hukommelse_49032



Hvordan kan eksperimentet bekræfte vores teorier?

- Kognitive skemaer
- Glemselskurven
- Korttidshukommelse – det magiske syvtal
- Langtidshukommelsen
- Selektiv opmærksomhed
- Frivillig vs. ufrivillig opmærksomhed
- Automatiske vs. kontrollerede processer
- Top-down vs. bottom-up
- Stereotyper



- **Rigtig god weekend! Vi ses på torsdag d. 28/8!**